

Medi ambient

Els pescadors ebrencs capturen una nova espècie invasora: el llagostí cafè

Des de la Generalitat defensen que la pesca professional és l'única eina efectiva per reduir-ne l'expansió

Així és el llagostí cafè, que ja es comercialitza als ports de les Terres de l'Ebre. FOTO: JOAN REVILLAS

Captures de llagostins autòctons al port de la Ràpita. FOTO: J. REVILLAS

M. MILLAN
LA RÀPITA

La Generalitat ha confirmat la presència d'una nova espècie de llagostí a les aigües marines de les Terres de l'Ebre, especialment a la zona sud, a la Ràpita i les Cases d'Alcanar. Anomenat col·loquialment llagostí cafè, el *Penaeus aztecus* (Ives, 1891) és una espècie de característiques invasores procedent de la costa est de Mèxic i els Estats Units, on és un recurs pesquer molt important. La seva primera presència al mar Mediterrani data de l'any 2009 al sud de Turquia on, probablement, va ser introduïda de manera no intencionada a través de larves en aigües de llast, i des de llavors no ha deixat d'estendre's per tota la Mediterrània.

A la zona del delta de l'Ebre s'està pescant des de fa mesos i no s'identifica en la comercialització en llotja, de manera que s'ha estat venent conjuntament amb el llagostí local o amb la gamba blanca.

El Departament d'Acció Climàtica va decidir investigar sobre la presència d'aquesta nova espècie en aigües catalanes després que el mes de febrer de 2022 investigadors de l'Institut de Ciències

del Mar de Barcelona en detectessin un espécimen entre les captures d'un arrossegador de Barcelona.

D'altra banda, l'octubre de 2023, la Generalitat Valenciana va informar, mitjançant una fitxa d'espècies exòtiques, que durant l'any 2023 havia estat detectat en diferents ports del País Valencià aquest mateix tipus de llagostí.

L'estudi encarregat pel Departament a l'Institut Català de Recerca per a la Governança del Mar (ICATMAR) s'ha centrat inicialment a la zona del mar de l'Ebre (des de les Cases d'Alcanar fins a l'Ametlla de Mar), «per les condicions idònies que aquest entorn natural ofereix per a l'expansió de noves espècies procedents d'aigües càlides».

Els resultats mostren la presència de llagostí cafè en totes les localitats, amb captures que varien entre pocs individus i un màxim d'uns 4 kg per dia, segons la localitat, el tipus d'art emprat i l'estacionalitat.

Seguiment

Actualment, el llagostí cafè representa ja un recurs addicional per a la pesca mediterrània, encara que només a escala local. Per

L'apunt L'experiència amb el cranc blau o el caragol poma

El llagostí cafè se suma a la llista d'espècies exòtiques invasores que han arribat especialment al delta de l'Ebre i s'hi han establert. És el cas del cranc blau, del que s'ha pogut controlar l'explosió poblacional que va tenir amb la seva comercialització com a preuat producte de la cuina ebrenc; o el caragol poma, que continua sent un maldecap per als arrosaires del Delta. El cranc roig americà; el musclo zebra als embassaments del riu Ebre; el silur o la cloïssa asiàtica són altres de les espècies que van arribar per quedar-se i han tingut efectes en els ecosistemes.

exemple, es pesca en grans quantitats amb xarxes d'arrossegament de fons i tresmalls a Turquia i Itàlia, on es ven a preus elevats per la seva qualitat gastronòmica. A Itàlia, segons van documentar fo-

togràficament els pescadors, aquest nou recurs és molt abundant al golf de Taranto i a les zones properes del nord del mar Jònic, amb rendiments diaris de les embarcacions d'arrossegament que arriben de vegades als 40-50 kg per dia.

Donada aquesta elevada capacitat de proliferació i dispersió, la presència d'aquest nou llagostí podria suposar un risc per al llagostí autòcton comercialment més rellevant, *Penaeus kerathurus*, segons afirmen des del Departament d'Acció Climàtica. I és que, per exemple, alguns pescadors italians ja estan constatant una forta disminució de la gamba autòctona com a possible conseqüència del cicle de vida semblant de les dues espècies congèniques, que, per tant, competirien pels mateixos recursos.

Pesca professional

La Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible considera que, de la mateixa manera que s'ha fet amb el cranc blau, la pesca professional és l'única eina efectiva per controlar aquesta espècie i reduir al mínim les seves possibilitats d'expansió. Ara bé, per poder mantenir-la a rat-

lla cal disposar de la màxima informació possible sobre l'evolució del seu nivell d'implantació. «Per aquest motiu, cal emprendre de forma urgent la segregació entre les captures els exemplars de llagostí cafè, que han de ser comercialitzats independentment (en caixes específiques) i amb el nom i la codificació corresponent a aquesta nova espècie», remarquen.

Procedeix de la costa est de Mèxic i els Estats Units i es va detectar a la Mediterrània el 2009

Així, el Departament ha donat a conèixer l'estudi i ha confirmat la presència de la nova espècie a les confraries de pescadors i llotges de Catalunya. Entre les característiques que poden fer fàcilment distingible el llagostí cafè, hi ha la seva coloració més pàl·lada i homògena, el seu rostre amb 8-9 dents per sobre i 2 per sota i un exoesquelet més tou que el del llagostí, amb el que comparteix una mida similar. La gamba blanca es diferencia del llagostí cafè per la seva mida més petita.